

A bábót használom minden kommunikációs forma megtanításához, a bemutatkozás, a tegezés, a dicséret és a szidás alkalmazásánál. Az egyes nyelvtani anyagrészeknél mindig van alkalom arra, hogy néhány perces személyes beszélgetés folyjon a báb és a csoport között. Csoportjaimban olyan népszerű ez a gyakorlási forma, hogy néhány napos kihagyás után keresik, kérik.

Nem térek ki előadásomban részletesen a mindennapi használati tárgyak felhasználásának lehetőségeire. Gondolom, általánosan elterjedt módszer ez.

Bármilyen szemléltető eszközt is használjunk, ha segítségükkel eredményesebbé tehetjük a nyelvtanítást, minden eszköz jó. S minden eszköz nélkül is szemléltethetjük, sokszor csak gesztusainkkal, mozgásunkkal, mimikáinkkal. A fontos az, hogy érdekes, változatos, az érdeklődést felkeltő módszereket ötvözzünk jól átgondolt egésszé.

Ferenc Rózsa

Szöveggyűjtemény a hallás utáni megértés tanításához

A Nemzetközi Előkészítő Intézet belső kiadványaként 1988-ban jelent meg Ferenc Rózsa, Novotny Júlia, Varga Éva: Szöveggyűjtemény a hallás utáni megértés tanításához. Szerkesztette: Varga Éva.

Ez a kis füzet 24 oldalon 28 szöveget tartalmaz.

Az előszóban megfogalmaztuk céljainkat, és néhány tanácsot adtunk a szövegek felhasználásához. Ilyen tanács például, hogy a tanár próbálja meg előszóban elmondani a szöveget /eleinte néhány sor csupán!/, hiszen az előbeszédet, amelyet általában megfelelő gesztusok, mimika kísér, könnyebb megérteni, mint a felolvasást.

Eddig ilyen szöveggyűjtemény nem volt. A második félévben két alkalommal ellenőrizzük a diákok tudását /képességét/ ezen a téren. /Az ún. tavaszi zh. és az év végi vizsgadolgozat tartalmaz ilyen feladatot/. A közelmúltban készültek már szakirányú reprodukciós gyűjtemények - pl. agrár, közgazdász, stb. a gyakoroltatáshoz.

Az első félév során, a köznyelv elsajátításakor azonban ilyen feladatot nem szoktunk adni a hallgatóknak, azért a második félévben ez kétszeresen nehéz a számukra: a feladat maga is újszerű, s ráadásul szaknyelvi szöveget kell megérteniük és visszaadniuk. Sokan év végéig sem képesek megbirkózni a feladattal.

E kis gyűjtemény célja: felkészíteni a diákokat az első félévben a második félévi feladatra. Elgondolásunk szerint akár az első héttől kezdve, játékos formában megkezdődhet a "tréning."

A szövegek /feladatok/ nem kapcsolódnak szorosan a tankönyvhöz, csak a nyelvtani tudásszintet és nagyjából a szókincset vettük figyelembe. Természetesen a feladatok egyre hosszabbak és nehezebbek. Igyekezésünk szerint a szövegek változatosak, kerekék és lehetőleg csattanóval végződnek - a könnyebb megjegyezhetőség

kedvéért külön súlyt fektettünk arra, hogy a számonkérési formák változatosak legyenek. Ha valóban a megértést akarjuk ellenőrizni, akkor nagyon egyszerű felelet-lehetőséget kell adnunk a diáknak, hiszen - különösen eleinte - nem a kifejezőkészségét, illetve fogalmazási készségét vizsgáljuk! A tanár egy-egy szöveg után maga választhat, milyen formában ellenőrizze a megértést: rajz, egy-egy szó /pl.szám/ felelet, vázlatkészítés, kérdésekre adott felelet vagy önálló reprodukálás formájában; akár szóban, akár írásban.

A szövegek próbafelhasználása során általában kedvező tapasztalatokat szereztünk. Különösen az év elején, amikor még oly kevés lehetőségük van diákjainknak a kommunikációra magyar nyelven, boldogan tapasztalták, hogy képesek megérteni mást is, mint a tankönyv szövegét. Nemhogy félelem nem volt a külön feladattól, de még ők kérték, hogy folytassuk, legyen ilyen máskor is, többször is. Ha ezt a kedvet sikerülne fenntartani és konzerválni a második félévre, a szakirányú reprodukciók megjelenéséig, valószínűleg annak eredményei is javulnának.

Úgy érezzük, hogy emellett igen kedvező mellékeredmény az is, hogy közben a diákokat szinte játszva rávezethetjük a jegyzetelésre és vázlatkészítés megtanulására is, ami szintén rendkívül nagy feladata a második félévnek.